

11. LUGDUNEN.

*Depositionis S. G. seu**Nullitatis actuum Capituli Generalis*

(Rev. da F. et Sorores S. Caroli - S. Congregatio pro Religiosis)

(26 iunii 1976)

FACTI SPECIES. - Quadam tensione orta inter sorores Congregationis S. Caroli, cuius domus generalis Lugduni sita est, et motis, ab exigua aliqua minoritate religiosarum, nonnullis querelis contra Superiorissam generalem, Rev. mam L. F., S. Congregatio pro religiosis et institutis saecularibus die 4 aprilis 1973 nominavit tanquam Visitatorem Apostolicum Rev. mum Patrem Lucien Brun S. J. et dein, tanquam Delegatos Apostolicos antea Rev. Patrem Delchard S. J. (17.XI.1973) et, rursus praedictum Patrem Lucien Brun S. J. (7 maii 1974) et concordatum fuit Capitulum generale pro negotiis, cuius prima Sessio mense augusto 1974 habita est et altera proponebatur celebrari prima die mensis aprilis 1975 et deinceps. Quae, autem, sessio convertebatur in Capitulum generale electionum decreto praedictae S. Congregationis pro religiosis et institutis saecularibus d. 25 martii 1975, cum in vacuum cessisset - prout extimabatur - duplex paterna admonitio a praedicto Dicasterio Superiorissae generali facta (26 oct. 1974; 8 jan. 1975) et una ex sororibus Adsistentibus Consilii generalis, Rev. da Maria Claudia Vincent suo muneri renuntiasset (19 martii 1975). Quae omnia, in Congressu S. C. R. et I. S. (ita breviabitur Dicasterii nomen) d. 24 martii 1975, recognita sunt tanquam rationes sufficientes ad anticipandas electiones cum reservatione confirmandi, dein, electas. Sic locutus tunc est Em. mus Cardinalis Tabera, m. m.: «La soluzione migliore sembra quella della anticipazione del Capitolo di elezione. In questo caso naturalmente, la S. C. R. si riserva di confermare l'elezione. La cosa non sembra creare difficoltà, basta dire che esso si converte in Capitolo di elezione» (*Summarium*, p. 4).

Tandem unanimiter conventum est:

« a) che l'attuale Capitolo generale sia anche Capitolo di elezioni;

b) che la S. C. R., questa volta, si riserva la conferma di tutte le elezioni;

c) che nel modo di agire (tempo di consultazione tra le suore, ecc.) si lascino facoltà discrezionali al Cardinale di Lione a cui spetta il diritto di presiedere le elezioni » (*ibidem*, p. 5).

Quae decisiones transmissae fuerunt Em. mo Cardinali Lugdunensi, decreto et litteris declarativis d. 25.3.1975 (*Summarium*, pp. 6-7).

Perdurante iam Capitulo generali nonnullae Sorores manifestarunt voluntatem recurrendi contra decretum S. Congregationis praedictae, et contra modum procedendi in ipso Capitulo: qui vero recursus sive ex nescientia recurrentium, sive ex non aptis consiliis habiti deductus est tantum ad effectum, a Rev. da L. F., iam Superiorissa Generali, a 282 sororibus extra-capitularibus; a nova Superiorissa Generali Edith Noye, una cum 18 aliis religiosis capitularibus, respective, die 7 et 13 aprilis 1975.

Causa instructa, sententia diei 13.12.1975 Collegii iudicantis S. Tribunalis Signaturae Apostolicae, qua confirmata est decisio Congressus huius Supremi Tribunalis diei 2.10.1975, habiti coram Em. mo Cardinali Praefecto, obiectum recursus circumscribebatur

«ad actus executivos decreti S. Congr. pro Religiosis diei 25.3.1975 in praedicto Capitulo ... (*Decretum S. T. Signat. Apost.*, p. 3 - *Summarium*, p. 114). Collegium iudicans etiam edixit ut de hoc decreto diei 25.3.1975 indirecte disceptari posset, quando quaestio erit de praedictis actibus executivis (*Ibidem*, p. 115). Aliis verbis, non admissa invaliditate decreti diei 25.3.1975 S. C. R. et I. S. disceptatio circumscribebatur praecipue circa actus, per quos dispositiones huiusmodi decreti ad executionem deductae fuerant, non denegata facultate animadversiones indirecte faciendi, si quae sint, etiam contra praedictum Decretum. Decretum, enim, d. 25.3.1975 S. C. R. et I. S. iure fundatur in art. 73 par. 1, 2, 4 et 5 Constitutionis Apostolicae *Regimini Ecclesiae Universae* diei 15.8.1967 ubi definiuntur «modo sat amplo, licet generice» competentiae S. C. R. et I. S. (*Summarium*, p. 116). Agitur, enim, de potestate extensa ad ea omnia «quae respiciunt institutorum erectionem, moderamen et suppressionem ... regimen et disciplinam ... dispensationes a iure communi» (AAS, 59 (1967) pp. 912-913). Praeterea «eiusdem Sacrae Congregationis est promovere accommodatam renovationem et incrementum vitae religiosae ...» (*ibidem*).

IN IURE ET IN FACTO. - Etsi percipi non possit legis violatio in emanatione ipsius decreti, cum demonstrari nequeat S. Congregationem pro religiosis et institutis saec. limites suae potestatis praetergressam esse et cum decretum diei 25-3-1975 dici non possit decisionis motivis destitutum (motiva, enim, exponebantur in epistula adnexa ad Em. mum Archiepiscopum Lugdunensem missa), non est ambigendum decretum, iam de se severum, vere iniquum factum fuisse per actus quibus ad executionem deductum fuit.

Quoad actus executivos praedicti Decreti partes recurrentes queruntur sive de modo quo Decretum 25.3.1975 S. C. R. et I. S. provocatum et ad executionem deductum est, sive de arbitraria, nonnunquam, interpretatione, incipientes e defectu libertatis in suffragiis ferendis, cum non admissae fuerint «les consultations opportunes demandées par le decret» et cum Praeses, Exc. mus Ancel, una cum Delegato Apostolico, fecerint «des appels réitérés et indiscrets au voeu d'obéissance, paralysant ainsi les esprits» (*Litt.* 13.4.1975 *recursus ad S. T. Signaturae Apostolicae* - *Summarium*, p. 30).

Absque dubio iudicium de opportunitate ut Capitulum accommodatae renovationis etiam Capitulum electionis fieret, spectabat ad S. C. R. et I. S., quae hanc solutionem in Congressu diei 24.3.1975 unanimiter elegit (cfr. *Summ.*, p. 5). Attamen denegari nequit actum Congregationis fuisse decisionem aliquo modo provocatam a relationibus Visitoris prius et dein Delegati Apostolici, non omnino aequanimis in suis suggestionibus et fuisse gravis quidem ponderis. Quo igitur gravis provisio eo maior prudentia exigebatur in executione, et accurata normarum omnium quae electiones regunt applicatio, quae saepe saepius defecit. Cum, enim, Decreti executio circumstantiis temporis et loci accomodari deberet, quaedam discretio in rebus moderandis commissa fuit Em. mo Cardinali Archiepiscopo Lugdunensi, qui, impeditus, subdelegavit Auxiliarem episcopum suum, Exc. mum Alaphridum Ancel, qui ultimus Capitulo generali sororum praefuit una cum Delegato Apostolico Rev. do Patre Lucien Brun S. J. Finis sessionis capitularis, in Capitulum electionis conversae, erat accomodata renovatio seu redactio novi

directorii spiritualis: «Règle de vie». Ideo, *praeter Sorores capitulares de iure*, sessioni intererant etiam Sorores delegatae ad hoc negotium perficiendum a singulis communitatibus.

Laboribus vix inceptis, d. 1 aprilis 1975, Exc.mus Praeses publice perlegit Decretum Sacrae Congregationis praedictae et epistulam ab eadem ad Em.mum Cardinalem Lungdunensem missam de transformatione sessionis administrativae in sessionem electivam, quia «*le malaise dans l'Institut* persiste et s'est aggravé. Le comportement de la Supérieure générale envers le Délégué du Saint Siège a été reconnu inacceptable»; ideo «les séances d'élections devraient normalement se situer avant le 6 avril, à la date que Vous retiendrez la plus convenable» (*Summ.*, p. 6); et statuit ut electio Superiorissae generalis sequenti die fieret, quia Cardinalis Archiepiscopus Lugdunensis per telephonium a S. Congregatione praedicta sollicitationem acceperat ut communicatio electionis Superiorissae generalis fieret die ipso insequenti non ultra meridiem. Ideo interim poterant ideas hac de re inter se communicare, non autem cum religiosis extracapitularibus; immo, hac de re imposuit absolutum secretum (cfr. *Summ.*, p. 17, 44).

Omnes religiosas capitulares, his auditis, obstupuerunt, et sive tempore electionum sive post electiones exposuerunt rationes ex adverso et obiectiones quae spontanee in mentem veniebant. Opponebant, inter alia, quod causa allata, id est «malaise» Instituti, quod continuo in peius mutaretur ob culpam vel modum se gerendi Superiorissae generalis, fundamento carebat; agebatur de accusatione omnino falsa, ut opera ipsa Instituti demonstrabant et Exc.mus Praeses admittebat confitens opera laude digna ab ipso Instituto in dioecesi Lugdunensi patrata. Ideo volebant statim recursum interponere et fortiter obstiterunt ne in litteris a Delegato Apostolico scriptis, quibus exitus electionum omnibus Sororibus communicabatur, sermo fieret de «malaise» Instituti (cfr. *Summ.* pp. 39, 41).

Deinde opponebant quod electio Superiorissae generalis erat res magni momenti pro universo Instituto, ideoque adaequatam exigebat praeparationem ad normam Constitutionum.

Exc.mus Praeses et Delegatus Apostolicus responderunt quod de his omnibus non poterant peti rationes a Sacra Congregatione. Eo ipso quod Sacra Congregatio transformaverat sessionem administrativam in sessionem electivam, dederat religiosis delegatis facultatem eligendi. Interdicebatur communicatio cum Sororibus extracapitularibus, ne maior animorum perturbatio provocaretur, eo vel magis quod electio fieri debebat celeritate quam maxima. Addebatur capitulares non posse disceptare de dispositione Sanctae Sedis, et debere oboedire Praesidi, tanquam ipsi S. Sedi, verbis aequivocis, revocata quoque obligatione oboediendi vi voti ad actus etiam heroicos extensa.

Re quidem vera incongruum est et dedecoris Curiae Romanae dicere Sacra Dicasteria imperare solere, tectis rationibus.

Quoad oboedientiam exigitam vi voti oboedientiae utique – notandum est – verba Praesidis, a recurrentibus allata, utpote per instrumenta mechanica repro-

ducta, haberi non posse tanquam publicas et privatas scripturas ad omnes iuridicos effectus; insuper, cum sint aequivoca, non posse interpretari exclusive in eo sensu, scilicet tanquam si Praeses cogere revera voluisset religiosas ad formaliter oboediendum vi voti; attamen constanter, Exc.mus Praeses, ita se gessit, mandatum suum explens, ut officium generale oboedientiae religiosae, ex professione voti oboedientiae ortum, in memoriam opportune et importune revocaret. Etsi religiosis innotescere deberet quod «intentio Superioris obligandi vi voti non praesumitur, sed de hac re debet dare et explicite constare ...» (I. SCHAEFER, *De Religiosis*, Roma 1940, p. 673, n. 317, 4; G. ESCUDERO, *Il nuovo diritto dei religiosi*, Roma 1973, p. 168); attamen verba adhibita ab Exc.mo Praeside ingenerare potuerunt in sororibus intentionem exigendi absolutam submissionem vi voti, et ideo potuerunt exercere quandam conscientiae coactionem. Patronus recurrentium loquitur quoque de «gravibus verbis et practice minis» quas delegatus Apostolicus, tum de «minis expressis» quas Praeses Capituli in religiosas protulisset. At verba citata relationem non habere videntur cum electionibus ipsis, sed cum quodam iudicio, quod quaedam religiosa erga Delegatum Apostolicum emittere coeperat (cfr. *Actus prosecutionis appellationis - Summarium*, p. 100).

Sustinetur etiam defectus deliberationis ex eo quod Exc. mus Praeses, consultationes in domibus religiosis ipsis, extra Capitulum, non permisit, dum Decretum d. 25.3.1975 S. C. R. et I. S. dicit «après consultations opportunes, les Capitulaires procéderont aux élections du gouvernement général». Exc.mus Ancel iudicavit tales consultationes in aliis domibus non opportunas esse, quia turbatio maior animarum timenda erat. Et ita agendo directe aliquam peculiarem legem non violavit. Attamen non inutilis fuisset permissio talium consultationum ad maiorem sensum libertatis. Sorores, enim, habuerunt plus minusve perceptionem quod ageretur de extraordinaria mensura adhibita ad corrigendam inquietam condicionem ipsius Instituti, dum ipsae non percipiebant vel denegabant rationes huius inquietudinis. Ideo post electionem et ante confirmationem Superiorissae generalis noluerunt agere de «Règle de vie», quia, uti iactabant, non habebant sufficientem animi quietem ad redigendam regulam vitae. Et in recursu a Capitularibus interposito legitur: «Faisons recours ... en vue d'obtenir ... que soient reconnues les graves irrégularités commises dans son (scilicet Decreti d. 25 martii 1975) application ... Les élections qui nous ont été demandées ont été accomplies sous l'emprise d'une crainte grave et à la suite de manoeuvres dolosives ... on nous a imposé d'agir le plus rapidement possible ... Le Président ... a fait des appels réitérés et indiscrets au vœu d'obéissance, paralysant ainsi les esprits» (*Summ.*, 30).

Etsi percipi non possint in his omnibus expressae legis violationes denegari nequeunt prudentiae defectus et audax imperii exercitium. Item dicendum est de modo quo circa Superiorissam generalem, tunc Congregationem religiosam regentem, inquisitum fuit et ex iure actum est.

Non videtur expressa violatio legis attingi in praetensa remotione ab officio Sororis L. F.; attamen plura pati debuit quae non merebatur. Soror L. F. legitime occupabat officium stricte dictum. Electa prima vice anno 1965 et, expleto sexen-

nio, anno 1971 iterum electa ad secundum sexennium, ius de se habebat regendi Institutum usque ad annum 1977; ideo, anno 1975, ius de se habebat manendi in officio per alios duos annos. Sacra praedicta Congregatio suo decreto 25 martii 1975, ut nonnullas contestationes componeret, licet praeter modum exaggeratas, totum Consilium generale solvit et Capitulum electionis indixit, quod, ut dicebamus, in sua potestate erat, vi art. 73, par. 1 const. ap. *Regimini Ecclesiae universae* d. 15 aug. 1967; attamen provisio sat gravis exigebat bene ponderatam executionem: quae defuit.

Lecto decreto et epistola Em.mi Cardinalis S. Congregationis R. et I. S. Praefecti ad Archiepiscopum Lugdunensem, capitulares statim animadverterunt – peiorativo sensu documenta interpretantes – quod ageretur de remotione Superiorissae generalis ab officio, immo de remotione poenali, de depositione proprie dicta. Quae interpretatio aliquo modo confirmata fuit ex modo agendi Exc.mi Capituli Praesidis, qui notam fecit capitularibus verba deplorativa, quae continebantur in epistula declarativa S. Congregationis pro R. et I. S. ad Archiepiscopum Lugdunensem d. 25.III.1975: «le comportement de la Supérieure générale envers le Délégué du St. Siège a été reconnu inacceptable, et constitue une opposition à l'exercice de sa iurisdiction envers l'Institut» (*Summ.*, p. 6). At haec causa non admittebatur a capitularibus defendentibus honestum agendi modum Superiorissae generalis tunc extantis seu Sororis L. F. Ergo pro capitularibus agebatur de delictis non probatis; consequenter deducebant violationem legis in modo quo Soror F. in exercitio officii sui, legitime babiti, interrupta erat. Et eo magis quia in capitulo quaedam prolata fuerunt quae graviter laedebant bonam famam sive Sororis F., sive Instituti, capitulares explicationes petierunt ab Exc.mo Praeside.

Exc.mus Praeses, et praesertim Delegatus Apostolicus, antea declaraverunt non agi in casu de dimissione, et eo minus de depositione poenali, sed potius de mensura administrativa accelerante Capitulum generale electionum, sicut administrativa fuerat – explicabat adhuc Delegatus Apostolicus – inquisitio ab ipso facta. Sed objectionibus pressus, erronee admisit quod agebatur de vera depositione.

Merito, igitur, Sorores capitulares non acceptaverunt explicationes a Delegato Apostolico datas, quia erat iudex in causa propria, et quia, pro ipsis (non sine ratione) causa depositionis quaerenda erat in relationibus ab ipso ad Sedem Apostolicam missis, quae non respondere videbantur veritati. Ideo saepe explicationes Delegati Apostolici sequuntur violentae protestationes. Et certo si omnes accusationes allatae contra Sororem L. F. sunt eiusdem generis et in eadem linea ac accusatio de collectiva absolutione impartita ab eadem sororibus (accusatio quam propriam fecit Delegatus Apostolicus in epistula Exc.mo Secretario praedictae Sacrae Congregationis: *Summ.*, p. 2) non deficiebant rationes reclamandi maiorem obiectivitatem et prudentiam in loquendo et in agendo ex parte Delegati Apostolici. Etenim accusatio iuxta quam Soror F. dedisset absolutionem sacramentalem, fuit simplex calumnia, ut eruitur ex documentis a clarissimo recurrentium patrono allatis (Restrictus facti et iuris pro recurrentibus. All. B). Satis fuisset si Praeses Capituli vel Delegatus Apostolicus, sicut inceperat, prosecuturus fuisset dicens

agi tantum de acceleratione Capituli, scilicet dixisset Sacram Congregationem pro Religiosis et Institutis saecularibus, in bonum Congregationis, decrevisse brevius faciendi gubernium, cui praeerat Soror F., ut evidens fieret, etiam dissentientibus, utrum, quae de Consilio, essent personae gratae vel non in gubernio. E contra modus, quo decretum d. 25 martii 1975 interpretatum est ab Exc.mo Praeside et a Delegato Apostolico et modus, quo ab iisdem deductus est ad effectum, ita effecit ut ipsum decretum S. C. R. et I. S. iniquum redderetur, tanquam molestum pro toto religiosarum Instituto et speciatim pro Rev.ma Sorore F. Etenim, in primis, Exc.mus Praeses et Delegatus Apostolicus moverunt quaestionem de postulatione, quae in casu locum non habebat et inutiliter movebatur, cum iam S. Congregatio pro religiosis et Institutis saecularibus, decreto d. 25 martii 1975, sibi reservasset confirmationem electionum. Legitur in actis Capituli generalis d. 2 aprilis 1975: «Monseigneur Ancel et le Père Lucien Brun déclarent que le vote pour Lucienne Fournier doit être une "postulation"» (*Summ.*, p. 18). Haec fuit erronea interpretatio decreti praedictae Congregationis ex parte duorum, qui Capitulo Generali, de quo agitur, praeerant et non immerito contestationem ex parte Capitularium provocavit.

Inhabilitas, enim, canonica, uti notum est, oritur ex permanentia in officio per duodecim annos completos. Superiorissa quae per *duodecim annos consecutivos* gubernium legitime tenuit, prout innuitur in litteris S. Congregationis pro religiosis et institutis saecularibus d. 9 martii 1920, non potest eligi tertio, quia «in casu occurrit vera inhabilitas ad huiusmodi munus»; potest tamen postulari. Item legitur in litteris circularibus eiusdem Dicasterii d. 9 maii 1953: Suprema moderatrix «*annis duodecim elapsis regiminis continui*, non amplius canonice elegibilis est; postulatur tantum, non vero eligi potest» (n. 1); ideo «in duobus tantum primis scrutiniis vox passiva Superiorissae *quae duodecim iam expleverit anno* admittitur» (n. 4). Inhabilitas, igitur, non oritur ex duplici electione ad sexennium, sed ex duplici sexennio consecutivo et completo.

Porro Soror F. anno 1975 *decem* tantum annos, non *duodecim* in officio expleverat. Ideo in casu sermo esse nequibat de inhabilitate canonica, quia agitur de norma quae liberum exercitium iurium coarctat; quare stricte subest interpretationi (can. 19).

Opportune, igitur, ne inhabilitas Sororis F. imposita videretur decreto vel administrativo vel poenali (quo in utroque casu decretum debebat exprimere rationes et concedere ius respondendi aut sese defendendi aut recurrenti) opportune, dicebamus, Decretum S. Congregationis pro R. et I. S. d. 25 martii 1975 non loquebatur de inhabilitate Sororis F.; statuebat tantum, quod, post electionem Superiorissae generalis, Capitulum interromperetur ad instar postulationis (conformément à l'usage suivi dans les cas de postulation), ut expecteretur confirmatio electionis ex parte Sacrae Congregationis ipsius, prius quam procederetur ad electionem aliorum Consilii generalis membrorum.

Proh dolor, tamen, quando in praeliminaribus Capituli religiosae iterum atque iterum petierunt explicationes, Delegatus Apostolicus admisit exceptionem

a norma communi (id est «le fait que les pouvoirs du gouvernement actuel sont abrégés de deux ans»), sed in explicando, deinde, vim ac limites Decreti rationes non exactas attulit dicendo qua de causa Soror F. poterat postulari, non eligi (et hic error): «parce qu'elle a déjà 10 ans de mandat» (duplex mandatum). Ratio administrativa huius inhabilitatis (duplex electio) non tenet.

Cum Rev. da Soror F. nec inhabilis regulariter declarata fuisset, nec de se in normas, quae postulationem regunt incidisset, eligi poterat et debebat iuxta ordinarias regulas. Poterat, dein, S. Congregatio, quae limitem imposuerat Capitulo interrumpendi labores post electionem Superiorissae generalis, «ad instar postulationis» et confirmationem sibi reservaverat, limitem ponere «ad biennium», «ad triennium» ne anni gubernii excederent duodecim annos definitos vel non nimis excederet. Revera ex toto agendi modo S. Congregationis pro religiosis et institutis saecularibus elucet conatus ita agendi, ut in novo gubernio non admittatur vetus Superiorissa generalis, quae indicabatur, etsi potius immerito, uti causa discordiarum; sed hoc Dicasterium poterat facere denegando confirmationem, quae, attentis expositis, in facultate discretionali S. Congregationis erat.

Imperita eorum Decreti interpretatione, Exc. mus Praeses et Delegatus Apostolicus tempora praecurrere voluerunt, eliminando per se ipsos non gratam Superiorissam generalem et ita innumero actus invalidos in esse posuerunt, incipiendo a prima electione pro qua maiorem 2/3 partis suffragiorum immerito quaesierunt, dum e contra sufficiebat maioritas absoluta (can. 101 par. 1, n. 1) quae obtenta est (18 suffragia, super 33 votantes, et 32 suffragia valida, pro Sorore L. F.: *Summ.*, p. 18). Debuissent tunc praedicti Praeses et Delegatus Apostolicus exitum suffragationis competenti Dicasterio communicare, expectantes deliberationem confirmationis vel non. E contra ad duas alias invalidas suffragationes processerunt.

Sed dato et non concesso quod S. Congregatio pro religiosis et institutis saecularibus eisdem communicasset per mysteriosa itinera (sed in actis non constat) servandas esse in omnibus normas quae postulationem regerent, dicendum est Praesidem et Delegatum in novam iuris violationem incidisse in tertia suffragatione. Attendendum erat, enim, ad interpretationem authenticam canonis 180 par. 1 cui non videntur omnino derogare Litterae circulares S. C. R. et I. S. d. 3 maii 1953, cum adhuc publicatae non sint in *Acta Apostolicae Sedis*, etsi in praxim deductae. Proposito enim dubio: «Utrum, ad normam can. 180 par. 1, concurrente postulatione cum electione, si in primo, altero et tertio scrutinio suffragia dividantur inter postulatum et elegibilem, atque nec postulans duas tertias partes suffragiorum obtinuerit nec elegibilis maiorem absolutam sed relativam tantum, hic valide electus sit», die 1 iulii 1922, Pontificia Commissio respondit: «Affirmative, seu in tertio scrutinio valide eligi maiore relativa, excluso postulato»; id est, «si in tertio scrutinio eligibilis obtinet tertiam suffragiorum partem et unum, vincit postulatum» (REGATILLO E., *Interpretatio et Iurisprudencia Codicis iuris canonici*, Santander 1953, ad can. 180).

Iamvero, in tertio scrutinio Soror F., postulata, ex 32 suffragiis validis obti-

nuit 18 suffragia; Soror autem Jeanine Broyer obtinuit 13 suffragia, ergo plus quam tertiam partem suffragiorum. Ideo, ad normam iuris communis, Soror Broyer electa fuisset in Superiorissam generalem. E contra, Exc. mus Praeses novum proposuit scrutinium, in quo Soror Edith Noye obtinuit 19 suffragia, Soror autem Broyer 12 suffragia.

Aliae legum violationes quae tamen notam invaliditatis non secum ferunt, Praesidi tribuuntur, videlicet: a) non scrutatrices sed ipse scrutavit palamque fecit suffragia, contra praescriptum can. 171 par. 2; b) non concessit Capitularibus facultatem investigandi opinionem sororum extracapitularium de candidatis contra praescriptum decreti d. 25.III.1975 dicentis ad electionem procedendum esse «après consultations opportunes» (*Summ.*, p. 7). Violationes legis denuntiantur etiam quoad electiones quatuor aliarum componentium Consilium generale una cum Superiorissa generali. Consilium generale Congregationis S. Caroli constituunt quatuor Sorores, quarum una eligatur in Assistentem generalem. Electio fit ad normam iuris communis et Constitutionum per maiorem absolutam suffragiorum.

Porro in primo scrutinio suffragia obtinuerunt: Sr. Margherita Bernigaud 31; Sr. Myriam Gaguère 24; Sr. M. Antoniette Brun 19, et Sr. Luciana Fournier 17: omnes scilicet obtinuerunt maiorem relativam.

Delegatus Apostolicus nomina communicavit S. Congregationi pro R. et I. S. nuntio per telegraphum perlato in quo adnotabat: «Monolithique schisme inevitable!». (*Summ.*, p. 11) immo, colloquium habuit per telephorum cum Exc. mo Secretario Sacrae Congregationis praedictae et res retulit secundum proprium arbitrium.

De facto Sacra Congregatio confirmavit per telegraphum Sorores Bernigaud et Gaguère, et exclusit Sorores Fournier et Brun; eodem tempore mandavit ut aliae duae Consiliatrices eligerentur (*Summ.*, p. 12). Sed in praedicto documento nihil dicitur quod eae eligantur «dans la minorité», ita ut «la minorité elle aussi soit représentée» in Consilio Generali; quod necessarium iudicatur – sed tantum a Delegato Apostolico, cum nihil habeatur in actis officialibus – sive pro pace et unitate Instituti, sive pro opere accomodatae renovationis Instituti (cfr. Epistolam d. 8 apr. 1975 ad Sororem Brun).

Delegatus Apostolicus, igitur, res contorsit et exaggeravit absque dubio et eius iudicium grave pondus habuit in decisionibus S. Congregationis et in fovenda repraesentativitate sic dictae minoritatis modo haud proportionato. Computationes quae ad rem fiunt ab Advocato Publicae Administrationis sunt arbitrarie omnino, cum deducantur ex suffragationibus, quae sese referunt ad personas eligendas, non vero ad maiorem vel minoritatem (Restrictus adv. publ. adm., p. 8).

Attamen cum S. Congregatio pro Religiosis et Institutis Saecularibus sibi reservasset confirmationem electarum, hic de se non potest loqui de stricta violatione legis, etsi confirmatio data sit post telephonicam aut telegraphicam quidem indaginem et etsi hic modus confirmandi electiones videatur non omnino prudentialis, cum dubia provocet, suspensiones creet et administrationi iustitiae noceat.

Attamen, cum ordo electionis postulet prius electio Superiorissae Generalis et, dein Consilii generalis, invalidatio prioris electionis secum trahit invaliditatem ceterarum electionum.

His omnibus attentis et consideratis, ad conclusionem deveniens quoad actus executivos decreti S. Congregationis pro Religiosis et Institutis Saecularibus d. 25 martii 1975, Capitulum extraordinarum electionum decernentis pro religiosis S. Caroli, cuius domus generalitia Lugduni sita est, Collegium Em.morum Patrum Cardinalium respondendum censuit, sicut respondet legum violationem fuisse sive in procedendo sive in decernendo in electione Superiorissae Generalis Edith Noye et Consilii Generalis Sororum S. Caroli Lugduni et consequenter in earum confirmatione praedictae electionis invalidae ex parte S. Congregationis pro Religiosis et Institutis Saecularibus.

Romae, e sede Supremi Signaturae Apostolicae Tribunalis die 26 iunii 1976.

DINUS Card. STAFFA, *Praefectus*; AEGIDIUS Card. VAGNOZZI
MAXIMILIANUS Card. DE FURSTENBERG; PAULUS Card. BERTOLI
JACOBUS Card. VIOLARDO; HUMBERTUS Card. MOZZONI
CONRADUS Card. BAFILE; PETRUS Card. PALAZZINI, *Ponens*